

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 18Csp/133/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122210042
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Vitteková PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122210042.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dominikou Vittekovou PhD. v spore žalobcu: Rozhlas a televízia Slovenska, Mlynská dolina, 845 45 Bratislava, IČO: 47 232 480, proti žalovanej: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX/XX, D. XXX XX, o zaplatenie 160,84 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 23,74 eur, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žalovanej sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 21.11.2022 domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 160,84 eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že rozhlas a televízia Slovenska je verejnoprávna inštitúcia zriadená na základe zák. č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Žalobca je aktívne vecne legitimovaný na podanie tohto návrhu podľa § 4 ods. 1 a § 10 ods. 5 zák. č. 340/2012 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Rozhlasom a televíziou Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 340/2012 Z.z.“). Žalovaná je zo zákona platiteľom úhrady za služby verejnosti (ďalej len „úhrada“) podľa § 3 písm. a) Zákona vo výške 4,64 eur podľa § 6 ods. 1 Zákona s periodicitou platenia úhrad: mesačná, v zmysle § 7 Zákona. Kontrolou úhrad v zmysle § 8 Zákona zistil, že žalovaná ku dňu podania tohto návrhu na tunajší súd nezaplatil úhradu v zmysle Zákona za obdobie 1.4.2008-31.12.2021 (ďalej len „žalované obdobie“), a to za 31 mesačných predpisov vo výške 143,84 eur. Žalobca v zmysle § 10 ods. 2 Zákona písomnou výzvou zo dňa 19.5.2022 odoslanou prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s., vyzval žalovanú na zaplatenie omeškanej úhrady a na zaplatenie poštových sadzieb súvisiacich s odoslaním výzvy. Nakoľko žalovaná nezaplatila úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia uvedenej výzvy, je žalovaná povinná v zmysle § 10 ods. 3. Zákona zaplatiť aj pokutu.

Žalovanej bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 28.11.2022, doposiaľ sa k nej nevyjadrila.

Podľa § 297, veta druhá, písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000 eur.

Podľa § 151 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

V tomto prípade žalovaná nepoprela skutkové tvrdenia uvedené v žalobe. To znamená, že platí fikcia o ich nespornosti. Nakoľko aj hodnota sporu neprevyšuje 1.000 EUR a je splnená aj podmienka jednoduchého právneho posúdenia veci v zmysle § 297 veta druhá písm. b) CSP, súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. V zmysle § 219 ods. 3 CSP rozsudok verejne vyhlásil dňa 11.1.2023 o 13.50 hod. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu od 19.12.2022.

Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise a zistil tento skutkový stav:

Žalobca je verejnoprávna inštitúcia zriadená na základe zák. č. 532/2010 Z.z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Žalovaná je fyzická osoba, ktorá prijíma službu poskytovanú žalobcom.

Z prehľadu predpisov a platieb vyplýva, že nedoplatok predstavuje 150,58 EUR.

Listom zo dňa 19.5.2022 bola žalovaná vyzvaná na úhradu nedoplatku za kontrolované obdobie od 1.1.2013 vo výške 150,58 eur (vrátane poštových sadzieb). Predmetnú výzvu prevzala žalovaná dňa 30.5.2022.

Žalobca si uplatnil zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur a poštových sadzieb spojených s vymáhaním vo výške 2,10 eur. Podľa potvrdenia Slovenskej pošty zo dňa 21.2.2022 bola tarifná cena pre produkt Úradná zásielka v období od 1.3.2022 vo výške 2,10 eur za kus (pri podaji cez elektronický podací hárok).

Zistený skutkový stav súd právne posúdil:

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2 OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremičujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 340/2012 Z.z., vyberateľom úhrady a príjemcom úhrady je Rozhlas a televízia Slovenska.

Podľa § 3 písm. a) zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ úhrady (ďalej len „platiteľ“) je fyzická osoba, ktorá je evidovaná dodávateľom elektriny v evidencii odberateľov elektriny v domácnosti ako odberateľ elektriny v domácnosti v odbernom mieste, pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

Podľa § 6 ods. 1 veta prvá zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 4,64 eura za každý aj začatý kalendárny mesiac.

Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona č. 340/2012 Z.z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň kalendárneho mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca.

Podľa § 10 ods. 1 až 3 zákona č. 340/2012 Z.z., platiteľ, ktorý nezaplatí úhradu podľa § 7, je v omeškaní so zaplatením úhrady. Ak vyberateľ úhrady zistí, že platiteľ je v omeškaní so zaplatením úhrady, je povinný ho písomne vyzvať do 60 dní od zistenia tejto skutočnosti na zaplatenie tejto úhrady a na zaplatenie poštových sadziieb súvisiacich s odoslaním výzvy na zaplatenie úhrady. Ak platiteľ podľa § 3 písm. a) nezaplatí úhradu a poštové sadzby v lehote do 30 dní od doručenia výzvy podľa odseku 2, platiteľ je povinný zaplatiť vyberateľovi úhrady aj pokutu 17 eur.

Podľa § 10 ods. 5 zákona č. 340/2012 Z.z., nárok na zaplatenie úhrady, s ktorou je platiteľ v omeškaní, pokuty podľa odsekov 3 a 4 a poštových sadziieb je povinný vyberateľ úhrady uplatniť na súde.

Podľa § 3 písm. a) zákona č. 68/2008 Z.z. o úhrade za služby verejnosti poskytované Slovenskou televíziou a Slovenským rozhlasom účinného do 31.12.2012 (ďalej len „zákon č. 68/2008 Z.z.“), platiteľ úhrady (ďalej len "platiteľ") je fyzická osoba, ktorá je koncovým odberateľom elektriny v odbernom mieste, z ktorého sa odoberá elektrina pre spotrebu v byte alebo v rodinnom dome.

Podľa § 6 ods. 1, 2 zákona č. 68/2008 Z.z., platiteľ podľa § 3 písm. a) platí úhradu 140 Sk za každý aj začatý kalendárny mesiac. Platiteľ podľa § 3 písm. a), ktorý je koncovým odberateľom elektriny vo viacerých odberných miestach, platí úhradu len za jedno odberné miesto. Ak je platiteľ podľa § 3 písm. a) poberateľom dôchodku a nežije v domácnosti s inou osobou s pravidelným príjmom zo zárobkovej činnosti alebo je poberateľom dávky v hmotnej núdzi alebo je osobou spoločne posudzovanou s poberateľom dávky v hmotnej núdzi, úhrada podľa odseku 1 sa znižuje na polovicu.

Podľa § 7 ods. 1, 2 zákona č. 68/2008 Z.z., povinnosť platiť úhradu vzniká od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom sa osoba stala platiteľom, a zaniká posledný deň mesiaca, v ktorom osoba prestala byť platiteľom. Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného mesiaca.

Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že uplatnený nárok vychádza zo spotrebiteľského vzťahu. Súd nevidí dôvod na odklon od právneho názoru vysloveného v rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co 26/2022, 22Co 16/2022, 13Co 22/2022, 1Co 10/2022, 8Co 5/2022, 23Co 100/2017 a v plnom rozsahu na ne poukazuje.

Žalovaná vystupuje v pozícii faktického spotrebiteľa, pri ktorom základom plnenia je odber elektrického prúdu. Je nepochybné, že povinným subjektom je fyzická osoba, ktoré prijíma službu a právny vzťah nevzniká ex lege, ale na základe zloženej právnej skutočnosti, kde pristupuje k zákonnej povinnosti zložka existencie spotrebiteľskej zmluvy uzatvorenej s poskytovateľom služieb elektriny. Podľa názoru

súdu ide o faktický spotrebiteľský vzťah, keďže výkladom a contrario, ak by absentovala spotrebiteľská zmluva o dodávke elektriny zakladajúca prezumpciu existencie prijímača, nevznikol by ani záväzok plniť.

Žalobca samotný svoj nárok preukazuje existenciou spotrebiteľskej zmluvy – prvotnej zmluvy o odbere elektriny. Ak teda tento „pridružený vzťah“ má byť nejakým spôsobom právne posúdený, musí byť posúdený v súlade s prvotnou zmluvou (o dodávke elektriny), od ktorej sa odvíja a ktorá spotrebiteľskou zmluvou nepochybne je. V tomto smere zákon zaraďuje pod režim spotrebiteľského práva nielen spory zo spotrebiteľských zmlúv, ale aj spory súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou (porov. slovo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou v § 290 CSP).

Povaha právnej veci má ďalej význam aj pri otázke prihladania na premlčanie aj bez návrhu (§ 54a OZ). Premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, od kedy sa právo mohlo uplatniť prvý raz.

Žalovanej ako odberateľovi elektriny vznikla povinnosť platiť úhrady za služby poskytované žalobcom v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania v zmysle zákona č. 340/2012 Z.z. vo výške 4,64 eur mesačne (predtým zákona č. 68/2008 Z.z. vo výške 140 Sk do 31.12.2012). V konaní nebolo sporné, že žalovaná plnila žalobcovi nepravidelne. Z prehľadu platieb súd zistil, že žalovaná neplnila žiadne úhrady za obdobie od 1.4.2008 do 31.6.2015. Následne zaplatila každú úhradu od 1.7.2015 do 30.11.2021. Opätovne nedošlo k úhrade mesačnej platby za december 2021.

Súd vychádzal z predložených dôkazov (prehľad platieb) a tvrdených skutočností žalobcu, že uplatnený nárok vychádza z kontrolovaného obdobia od 1.4.2008 – 31.12.2021, zo záveru, že dlžník chcel vyrovnať dlh za mesiac, za ktorý vykonal úhradu.

Nezaplatené zostali úhrady za obdobie od 1.4.2008 – 30.6.2015 a za december 2021.

Úhrada sa platí mesačne; úhradu za príslušný kalendárny mesiac je platiteľ povinný zaplatiť do posledného dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Keďže žaloba bola podaná na súde dňa 21.11.2022, úhrady uplatnené pred októbrom 2019 vrátane, keďže splatnosť úhrady za mesiac október 2019 nastala dňa 31.10.2019, sú premlčané. Nárok na úhradu za mesiac november 2019 premlčaný nie je, keďže splatnosť úhrady nastala dňa 30.11.2019, t.j. v rámci premlčacej doby. Premlčaný je teda uplatnený nárok za obdobie od 1.4.2008 do 31.10.2019. V zmysle vyššie uvedeného ide o úhrady za obdobie od 1.4.2008 – 30.6.2015.

V období od 11/2019 – 12/21 (koniec žalovaného obdobia podľa žaloby) ostala podľa predloženého predpisu platieb nezaplatená úhrada za 12/21, t.j. úhrada 4,64 eur.

So zreteľom na uvedené žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie úhrady za obdobie od 12/21 vo výške 4,64 eur. Okrem zaplatenia tejto sumy vzniklo žalobcovi oprávnenie požadovať aj zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 17 eur (§ 10 ods. 3 zákona č. 340/2012) a poštovného za zaslanie výzvy (§ 10 ods. 2 zákona č. 340/2012) vo výške 2,10 eur. Súd teda žalobe vyhovel a zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 23,74 eur (4,64 eur + 17 eur + 2,10 eur).

O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 2 CSP. Žalovaná bola v prevažnej časti úspešná, avšak jej žiadne trovy konania nevznikli, preto súd rozhodol tak, že jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.